

Một Chuyện Ma

Phạm Thành Châu

Cuối năm 1972, tốt nghiệp ngạch Đốc sự Học Viện Quốc Gia Hành Chánh, hấn được bổ về làm phó quận hành chánh quận Phong Điền tỉnh Thừa Thiên. Thời đó, chiến sự vùng hỏa tuyến rất sôi động, nhưng chỉ trên dãy Trường Sơn, các quận dưới đồng bằng đều yên tĩnh, nhưng là sự yên tĩnh đáng ngờ. Từ Trường Sơn xuống đồng bằng, việt cộng chỉ đi mấy tiếng đồng hồ là đến nơi.

Quận Phong Điền cách thành phố Huế độ ba mươi cây số. Từ Huế đón xe đò Huế - Phong Điền, theo quốc lộ Một ra hướng bắc, khoảng ba mươi cây số là đến Phong Điền. Ngày đầu tiên đi nhận nhiệm sở, hấn lên xe đò từ sáng sớm, đến trưa mới đến nơi. Xe đò là những xe quân đội (thường là xe "Đốt Cách" Dodge 4x4) từ thời đệ nhị thế chiến phế thải ra. Xe chạy hết bốn tiếng đồng hồ trên quãng đường chưa đến ba mươi cây số. Xe chạy rất chậm lại còn ngừng dọc đường đón khách, đa số là những người buôn bán. Họ đem nông sản về Huế bán rồi mua hàng hóa về các chợ thôn quê. Hấn ngồi ghế trước, cạnh tài xế để tiện hỏi đường và ngắm phong cảnh. Quốc lộ Một chạy qua những thôn làng, những cánh đồng. Bên trái là đồi núi, bên phải là ruộng hoặc nhà đồng bào. Càng ra hướng bắc, đất đai càng cằn cỗi, toàn cây dại mọc trên cát đá.

Xe chạy quá quận đường một quãng thì ngừng lại cho hấn xuống. hi được báo tin, Thiếu tá Quận trưởng, từ văn phòng, bước ra, cười hề hề, đưa tay ra bắt.

- Ông Phó đây hả?
- Vâng, chào Thiếu tá. Tôi tên Lân.
- Mời ông vào.

Hấn theo quận trưởng vào văn phòng. Đó là một căn phòng rộng, có một cái bàn, trên để giấy tờ, công văn. Trước bàn có đặt một bàn nhỏ, để tiếp khách, với bốn ghế xa lông đóng bằng gỗ tạp, lấy từ những thùng gỗ đựng đạn đại bác. Chẳng có trà nước tiếp khách gì cả. Biết hấn mới ra trường, tay quận trưởng trình bày tỉ mỉ tình trạng của quận.

- Bây giờ tôi sẽ cho mời mấy sĩ quan bên chi khu và bên cảnh sát cùng ra quán uống cà phê, để giới thiệu ông phó mới với họ. Thứ hai tuần sau có họp xã ấp tại quận, tôi sẽ giới thiệu ông với cán bộ xã ấp để tiện làm việc. Thời buổi chiến tranh, chẳng có lễ lạc bàn giao thêm phiên, vả lại quận không có ngân sách riêng, tài sản chỉ có bàn ghế, văn phòng phẩm linh tinh, ông phó ký biên bản bàn giao nhiệm vụ là xong. Đối với đồng bào, chính phủ không thu thuế điền thổ (ruộng vườn) nên xã ấp nhờ vào ngân sách tỉnh yểm trợ. Lương hưởng cán bộ chẳng bao nhiêu. Khi có thì giờ, họ cày cấy, trồng trọt, ban đêm theo nghĩa quân, nhân dân tự vệ canh gác, bảo vệ an ninh cho đồng bào. Ông phó trước đi nhận nhiệm sở mới, mấy tháng nay chưa có người về thay, nay có ông giúp tôi về hành chánh thì tôi cũng được rảnh tay mà lo việc khác. Về sinh hoạt, ông phó ăn uống với tôi, một nghĩa quân sẽ lo việc đi chợ nấu nướng. Buổi tối, có một căn phòng ngay sau văn phòng ông phó, dùng làm phòng ngủ. Phòng này được chất bao cát chung quanh và trên trần để chống pháo kích. Vấn đề bây giờ là phải tìm phương tiện cho ông đi về các xã ấp. Mấy ông phó trước có xe gắn máy, tôi biết ông mới ra trường, chưa giành giùm được để mua xe gắn máy. Mà độc thân như mấy ông, lương hưởng chỉ đủ về Huế trả tiền nhà trọ, đi xem phim, mua sách báo, ăn uống, cà phê cà pháo với bạn bè. Ông nào có vợ mới biết tiết kiệm. Về Huế mỗi cuối tuần, mà ông đi xe đò thì coi như hết một ngày rồi. Hiện nay quận có một chiếc xe jeep hư cũ, có lẽ từ ông tri huyện, thời Pháp thuộc để lại, tôi sẽ nhờ ông thợ sửa máy cày dưới chợ đến xem có giúp sửa chữa được gì không? Ông thợ này rất giỏi mà lấy công lại rẻ nữa.

Lần đầu đi nhận nhiệm vụ mà được một tay quận trưởng tốt bụng giúp đỡ thì hấn cũng thấy yên tâm. Về công việc hành chánh, nhân viên các ban ngành, tuy trình độ pháp lý kém nhưng kinh nghiệm thì nhiều. Họ biết rõ từng xã ấp trong quận, từ vấn đề an ninh, nhân sự đến các tập tục, các giòng họ, các lễ thói mỗi thôn xã riêng. Câu phép vua thua lệ làng, ở nông thôn miền Trung vẫn còn là điều cần lưu ý. Ông xã trưởng, áp trưởng được dân bầu lên, có chính quyền, luật lệnh qui định, nhưng các ông trưởng tộc, các ông phụ lão trong làng mới là những người có ảnh hưởng lớn đến sinh hoạt cộng đồng thôn xã. Một "quận hành chánh" phải phụ trách mọi việc liên quan đến giấy tờ, điều hành các ngành chuyên môn, xã, ấp mà chỉ có năm ba nhân viên với vài cái máy đánh chữ và một ông tổng văn thư đi xe đạp... Vậy mà mọi việc trong quận chạy đều, hiệu quả, chính xác, khiến hấn ngạc nhiên. Vì thế mà các tổ chức nghiên cứu quốc tế đánh giá Việt Nam Cộng Hòa thời đó có một nền hành chánh công quyền hiệu năng nhất Đông Nam Á. Có lẽ tình trạng chiến tranh khiến cho

công chức, cán bộ địa phương phải làm việc theo kiểu quân đội. Lúc nào cũng phải nắm vững tình hình, có lệnh là thi hành ngay.

Về chiếc "công xa" cho ông phó quận, không ngờ được giải quyết nhanh chóng. Đó là nhờ vào tài nghệ của anh thợ sửa máy cày. Chiếc xe cũ kỹ đến độ mỗi con ốc phải dùng đục, búa gõ cả buổi mới ra. Chỉ một tuần sau, chiếc xe nổ máy, tuy tiếng kêu cũng không thua chiếc máy cày Kubota bao nhiêu. Bốn cái bánh được thay bằng bánh xe nhà binh phế thải mà tay quận trưởng phải lên quân vận xin mới có, nhưng cái trần xe thì không có tiền mua. Thế nên phải giữ lại cái trần xe với một lỗ trống hoác phía trên, người ngồi trong xe, nếu mặc áo đi mưa khi trời mưa thì cũng không sao. Nhờ có phương tiện di chuyển, hấn về Huế, lò dò đến Tổng Hội Sinh Viên Huế, Hội Hồng Thập Tự Thừa Thiên- Huế, Caritas (cứu trợ Công Giáo), xin đoàn công tác ra các xã ấp, khi thì khám bệnh, phát thuốc, khi thì tặng quà, gạo, bột dinh dưỡng, áo quần, mừng mền, khi thì đắp đường, sửa nhà cho đồng bào nghèo, bày trò chơi, tập hát cho lũ trẻ... Ông phó quận (là hấn) lái xe về xã ấp hội họp, dự lễ cúng đình, cúng làng, coi thật long trọng. Hơn nữa khi một chiếc xe hơi chạy trong làng, trên đường quê là một hiện tượng đáng cho trẻ con chạy theo sau xe, reo hò, đáng để cho người đang làm việc đồng áng nghỉ tay ít phút đứng nhìn giải trí. Ông phó dừng xe, bước xuống xe trông oai hơn, tư cách hơn các ông phó trước đây đi xe gắn máy. Nhưng mỗi cuối tuần, hấn lái chiếc xe cà tàng đó về Huế thì cả thành phố để ý ngay. Chiếc xe bạc màu, "trầy vôi, tróc vẩy" lại thêm cái trần thủng với tiếng máy nổ toan toác (bể ống bơ), chỉ chạy một vòng lên xuống đường Trần Hưng Đạo (đường phố chính), là ai thấy đều ngạc nhiên, hỏi nhau về nguồn gốc chiếc xe và người lái nó. Đó là điều hấn không ngờ. Khi hấn đi bộ, mấy bà bán hàng đều liếc xem, tên khùng nào dám lái chiếc xe như thế trong một thành phố cổ kính, với người dân ưa bình luận chuyện thiên hạ và sĩ diện hão.

Một buổi tối thứ bảy, hấn đi xem phim. Vì phim quá dở, hấn bỏ đi ra, lên xe, lái về nhà trọ trong thành nội, nhưng khi xe chạy đến khoảng trước cửa Thượng Tứ thì hấn thấy một cô gái mặc đồ trắng, đội nón đứng bên đường ngoắc tay ra dấu với hấn. Hấn tắt xe vào.

- Cô gọi tôi phải không?
- Dạ phải.
- Cô cần gì tôi?
- Em xin anh cho quá giang về nhà.
- Nhà cô ở đâu?
- Dạ, trên Kim Long.
- Mời cô lên xe.

Hấn vẫn chưa cho xe chạy.

- Tôi hỏi cô điều này. Con gái Huế giờ này mà dám đón xe quá giang một người lạ. Sao cô không đón xích lô mà đi?
- Em đứng đón xích lô đó chứ. Mạ em sai em đi công chuyện, nhưng lâu quá, sợ về trễ mạ la, thấy xe anh, em xin quá giang.

- Cô biết tôi là ai mà cô dám đón xe tôi?

Cô gái nhìn hấn cười, hai con mắt sáng lên vừa như thân mật vừa tinh quái.

- Anh lái chiếc xe này, ai mà không biết anh. Anh tên Lân, phó quận Phong Điền, quận trưởng là thiếu tá Tôn Thất Bá. Ông ta là em của mạ em, cậu tụi em. Mấy lần anh đi với cậu Bá trên đường Trần Hưng Đạo, em ngồi trong tiệm thấy, nên biết anh.

Hấn nhìn cô gái, tuy cô đội nón và ánh đèn đường tù mù nhưng hấn cũng thấy cô gái đẹp một cách rất Huế. Mặt trái xoan, tóc dài, hiền lành, đoan trang.

- Cậu em khen anh đàng hoàng.
- Cám ơn cô. Vậy là cô biết hết về tôi, nhưng cô tưởng tôi đàng hoàng là cô làm to! Tôi vẫn không hiểu, vì sao chưa quen biết mà cô dám đón xe tôi để quá giang. Không cô gái Huế nào dám làm như vậy cả.
- Anh nói chi lạ rứa? Em đón xe xích lô đâu cần quen biết với ông đạp xích lô. Anh dám âm mưu gì với em không?

- Tôi chịu thua cô. Xin lỗi. Cô đừng giận tôi.

Cô bật cười, giọng người lớn.

- Tha cho đó!

Hấn cởi áo đi mưa đang mặc trao cho cô gái.

- Cô mặc vô. Khi tôi chạy xe, mưa tạt ướt hết.
- Bộ anh không sợ mưa sao? Mưa ướt lạnh chết!
- Nếu tôi không nhường áo cho cô, cô sẽ khinh tôi là thằng con trai bần tiện, ích kỷ ngay.

- Đúng rồi! Anh mà làm vậy em thất vọng về anh nhiều lắm.

Hắn cho xe chạy. Trong lúc trò chuyện, cô cho biết đang học Đệ Nhất trường Đồng Khánh. Hắn hỏi cô có mấy anh chị em? Cô bảo chỉ có hai chị em thôi. Cô tên Khánh Trang, cô em tên Hiền Nhơn, đang học đệ nhị. Hắn nói mấy câu tán tỉnh, đại ý, gặp một người đẹp như cô mà không làm quen là đại, cô chỉ cười mà không nói gì.

Xe qua cầu Bạch Hổ, chạy thêm một quãng ngắn nữa thì cô gái ra dấu dừng lại.

- Nhà em ở đây.

Cô định cởi trả áo đi mưa nhưng hắn bảo.

- Cô cứ mặc, kéo ướt, vô nhà mạ la. Tôi mà nhận lại ngay bây giờ, thì uổng công tôi quá!

Cô gái xuống xe, nhìn hắn, nhờ ánh đèn xe, hắn thấy cô cười.

- Sáng mai anh ghé nhà em lấy áo đi mưa, em sẽ chờ anh. Cám ơn anh.

- Cô nói câu đó là cô biết âm mưu của tôi rồi. Tôi cám ơn cô mới phải.

- Chào anh. Nhớ sáng mai, em chờ.

- Tôi xin đến lúc chín giờ sáng mai. Được không cô?

- Dạ được!

Khi cô bước khuất vào cổng nhà, hắn vẫn còn dừng xe, để nhận diện cái cổng nhà đồ sộ, kiểu cổ, đen xỉn vì thời gian. Hắn đoán gia đình cô thuộc danh gia vọng tộc ngày xưa nên mới có ngôi nhà với chiếc cổng lớn như thế. Khi chạy tới để kiểm cách trở đầu xe, hắn mới biết rằng, có nhiều ngôi nhà cũng với chiếc cổng đồ sộ tương tự. Một bên đường là vách tường chạy dài, một bên là sông Hương gió thổi với mưa phùn lạnh cóng. Khi lên đến chùa Thiên Mụ, hắn mới tìm được chỗ quay xe lại.

Sáng hôm sau, vào ngày chủ nhật, hắn diện áo quần tươm tất, chải đầu soi gương rồi lên xe đến nhà người đẹp. Hắn dừng đúng chiếc cổng khi hôm, nhưng để chắc ăn, hắn xuống xe, chờ một người đàn bà đi tới và hỏi.

- Phải nhà này có hai cô gái đẹp. Phải không chị?

Chị đàn bà vui vẻ.

- Đúng rồi. Anh vô đi. Qua khỏi cái bình phong là anh thấy nhà. Anh vô gặp cô Hiền Nhơn phải không?

- Tôi vô thăm cô chị.

Chị đàn bà trợn mắt lên, kinh ngạc.

- Anh đi thăm cô Khánh Trang? Anh cứ vô đi thì biết. Nhưng nhớ gõ cửa nhà ngang mới có người. Anh mà gõ cửa nhà giữa...Thôi anh vô đi.

Hắn bước qua cổng thì có một bình phong lớn ngăn lại, khiến hắn phải theo lối mòn phía bên trái, có hàng rào bằng cây chè tàu hai bên. Đi một quãng nữa, hiện ra một ngôi nhà ngói dài, xây trên một nền nhà cao bằng đá, mái nhà thấp tẹt, rêu phong, cửa gỗ, đóng im ỉm. Theo lời chỉ dẫn của chị đàn bà, hắn bước đến nhà ngang. Căn nhà này cao ráo, xây theo kiểu mới. Hắn gõ cửa. Cánh cửa hé ra. Một người đàn bà, tuổi trên năm mươi, gương mặt thanh tú nhưng nghiêm trang, hỏi hắn.

- Cậu hỏi ai?

- Xin lỗi có phải đây là nhà cô Khánh Trang không ạ?

Người đàn bà ngạc nhiên nhưng cũng mở cửa.

- Vâng, mời cậu vô nhà.

- Cám ơn bác.

- Mời cậu ngồi. Cậu hỏi Khánh Trang có chuyện chi không?

- Dạ, cháu quen với Khánh Trang. Cháu chỉ đến thăm thôi.

- Cậu quen với Khánh Trang bao lâu rồi?

- Dạ, chỉ mới khi hôm. Cháu cho Khánh Trang mượn áo đi mưa, Khánh Trang có dặn sáng nay đến nhận lại.

Người đàn bà rót trà mời hắn.

- Mời cậu dùng trà. Tôi vừa pha trà cúng Phật. Cậu quen với Khánh Trang trong trường hợp nào. Áo đi mưa của cậu màu gì?

Nghe mấy câu hạch sách, mà không được người đẹp đón tiếp, hắn phát nản, định trả lời vài câu qua loa rồi rút lui.

- Dạ, lúc tối, cháu gặp Khánh Trang trước cửa Thượng Tứ. Khánh Trang nhờ cháu đưa về đây. Cháu có cho cô ấy mượn áo đi mưa màu đen, cô ấy hẹn sáng nay đến nhà, cô sẽ trả lại.

- Sáng nay tôi không thấy chiếc áo đi mưa nào khác cả. Lúc nãy con Hiền Nhơn ra tiệm vẫn mặc chiếc màu trắng. Chẳng phải tôi khó khăn gì với cậu mà không cho cậu gặp Khánh Trang, nhưng xin cậu kể tỉ mỉ chuyện cậu gặp nó như thế nào, hai người đối đáp ra sao? Khánh Trang nói chuyện gì với cậu? Nó mượn áo đi mưa ra sao? Xin cậu bình tĩnh. Cậu kể ra tôi mới biết chắc là cậu có gặp Khánh Trang. Vì có thể là người khác xưng là Khánh Trang để chọc ghẹo cậu cũng nên.

Hắn đành ngồi nán lại và kể tỉ mỉ từ đầu đến cuối câu chuyện. Người đàn bà nghe xong, đứng lên, bảo hắn.

- Cậu theo tôi. Tôi chỉ cho cậu xem, có phải người cậu gặp lúc tối, đúng là Khánh Trang không?

Người đàn bà bước xuống thêm, đi vòng ra sau nhà, hắn đi theo, không hiểu đi đâu? Sân trước đã âm u, sau vườn thì như một khu rừng. Cây cối rậm rạp, um tùm, toàn là cây ăn trái. Ôi, măng cầu, mít, mận... Tuy có một lối mòn, nhưng hai người nhiều lúc phải cúi xuống dưới một cành cây hay dùng tay rẽ lá mới bước đi được. Một tia nắng mai lẻ loi chọt sáng lên, mấy giọt nước mưa còn đọng trên lá long lanh khiến khu vườn vừa nên thơ vừa bí ẩn. Hắn nghĩ đến chuyện Liêu Trai. Một ngôi nhà cỏ bỏ hoang, một khu vườn rậm, đầy cỏ dại... Có một bầy hồ ly tinh kéo đến ở. Chúng biến thành những cô gái rất đẹp để dụ dỗ một cậu học trò trọ học nhà bên cạnh.

Hắn thấy có gì bất thường đây. Nếu không phải cô Khánh Trang thì là ai? Có thể là cô em?

- Tối qua bác có sai cô Hiền Nhơn đi đâu không?

- Không. Khi hôm con Hiền Nhơn đi ngủ sớm. Tôi không sai nó đi đâu cả. Mà nó có đi đâu thì dùng xe gắn máy trong nhà, đâu cần phải đi xích lô hay quá giang xe cậu.

Người đàn bà dừng lại. Trước mặt hắn, có mấy ngôi mộ ở một góc vườn. Toàn là những ngôi mộ cũ kỹ, rêu phong, chỉ một ngôi rất mới, xây theo kiểu tân thời, có mái che, có tường thấp vây quanh. Người đàn bà bước đến ngôi mộ đó, hắn bước theo.

- Đây rồi. Áo đi mưa của cậu đây. Tôi đoán đúng mà!

Một cảm giác ớn lạnh chạy dọc xương sống hắn. Áo đi mưa màu đen của hắn phủ lên ngôi mộ, trông giống như chiếc mền đang đắp cho một người nằm ngủ.

- Cậu nhìn thử hình trên mộ bia, có giống người cậu gặp tối qua không?

Hắn sợ đến nghẹn thở, nhưng cũng gắng bước đến nhìn vào tấm hình in trên mộ bia.

- Dạ, đúng rồi. Đúng cô này đây. Cháu thấy gương mặt, mái tóc, đôi mắt... đúng y như cô lúc tối.

Người đàn bà cúi xuống cầm lấy chiếc áo đi mưa, trao cho hắn.

- Cậu nhận lại áo...

- Thôi, cháu không dám đem về. Cháu ngán quá! Cứ để cho cô ấy dùng, khỏi phải đón đường mượn áo người khác. Khi hôm cháu có tán tỉnh cô ấy mấy câu. Có sao không bác?

Người đàn bà cười.

- Không sao đâu. Nó chỉ chọc ghẹo người ta thôi chứ không hại ai cả. Khi còn sinh thời, Khánh Trang hiền lành và nghiêm trang lắm. Sau khi mất, nó lại hoang nghịch hơn cả con em nó nữa. Cậu biết, thỉnh thoảng, buổi tối Khánh Trang thường hiện lên trước cổng, đi hồng hai chân, có khi bay từ ngọn cây này sang ngọn cây khác. Người đi đường sợ lắm, nhưng chẳng ai bị gì cả. Để tôi đốt nhang, cậu khấn vái mấy câu thì nó sẽ không cho cậu gặp nữa. Cậu yên tâm.

Người đàn bà đốt nhang, đưa cho hắn.

- Cậu đứng trước mộ bia khấn đi.

- Cháu phải khấn làm sao?

- Thì cậu nói là xin cô sống khôn thác thiêng, đừng chọc ghẹo tôi nữa.

Hắn làm y lời, cắm nhang vào bát nhang và vội vã nói.

- Xin phép bác, cháu về.

- Mời cậu vào nhà. Cậu sợ hả? Nãy giờ tôi không biết rõ cậu là ai? Có phải cậu từ trong Nam ra làm việc, đi công tác hay du lịch?

- Cháu làm ngoài quận Phong Điền. Nhờ cô Khánh Trang cho biết, thiếu tá Tôn Thất Bá, quận trưởng, là em của bác. Lúc tối, cháu nhận chỗ quen biết, nói mấy câu không được đứng đắn với cô Khánh Trang, lúc nãy cháu khấn mà quên xin lỗi cô ta!

- Cậu đừng bận tâm. Nó không bắt hồn cậu đâu mà sợ. Tôi có cửa hàng trên đường Trần Hưng Đạo, thỉnh thoảng cậu ghé thăm, dù sao cũng thành chỗ quen biết nhau rồi.

- Cám ơn bác, cháu sẽ ghé thăm bác khi có dịp.

Hôm sau, thứ hai, ra quận làm việc, nhân lúc trò chuyện, hắn hỏi dò tay quận trưởng.

- Thiếu tá có bà chị trên Kim Long phải không? Có cửa hàng trên đường Trần Hưng Đạo...
- Rồi, ông phó trồng cây si cô cháu tôi, con Hiền Nhơn phải không? Ra đây có mấy tuần mà làm quen được người đẹp kín cổng cao tường, cũng giỏi lắm!
- Không có đâu. Tôi chưa gặp cô Hiền Nhơn, nhưng tôi gặp cô Khánh Trang.
- Tiêu ông rồi, ông phó ơi. Ông gặp con Khánh Trang là ông gặp ma. Con Khánh Trang chết đã được hai năm nay rồi. Tôi có nghe nó thường hiện ra nhắc người đi đường. Ông đi đâu lên đó mà gặp nó?
- Tôi gặp cô ta trước cửa Thượng Tứ. Tối thứ bảy vừa rồi. Tôi chờ cô ta lên nhà. Hôm sau, sáng chủ nhật, tôi lên đòi lại áo đi mưa, bà cụ dẫn ra mộ cô ta, thấy áo đi mưa của tôi đắp trên mộ. Thời đại nguyên tử mà còn có ma quái, tôi không tin chút nào. Nhưng cũng ớn xương sống. Tôi hỏi thiếu tá để biết chắc là cô Khánh Trang đã chết.
- Tôi cũng không tin ma quỷ, nhưng con Khánh Trang thì cũng đáng ngờ, nghe nói nó bay từ ngọn cây này sang ngọn cây khác. Người giả làm ma thì không thể leo lên ngọn cây về ban đêm được. Có khủng mới làm chuyện đó. Để chủ nhật tới, tôi rủ thêm mấy sĩ quan chi khu về Huế coi ciné, chúng ta sẽ ghé cửa hàng của bà chị tôi cho ông phó làm quen. Chị tôi còn có con Hiền Nhơn, em con Khánh Trang, nó đẹp, dễ thương nhưng tính tình như con trai, nghịch ngợm lắm, trong khi mẹ nó lại khó tính. Cũng có nhiều tên nhào vô nhưng bị nó chê. Không ưa ai thì nó bảo "cù lằn", hễ ghét thì nó bảo "Đồ cù lằn lừa". Nó tặng thêm một bậc mà còn lằn khân tán tỉnh thì nó mắng cho, mắt mặt nam nhi. Con gái Huế mà như nó thì chỉ có một.

Chủ nhật sau, hấn theo tay quận trưởng và mấy sĩ quan về Huế xem phim. Khi đi trên đường Trần Hưng Đạo, cả bọn ghé vào một cửa hàng. Một người đàn bà và một cô gái, hấn đoán là cô Hiền Nhơn, em cô Khánh Trang, đang chuyện trò với nhau. Tay quận trưởng kêu lên với bà chủ.

- Có khách đến thăm.
- Hấn nhận ra ngay người đàn bà, mẹ cô Khánh Trang. Bà ta nhìn ra và cười.
- Chào các cậu. Mời các cậu vào. Chịu khó đứng nghe. Không có ghế cho khách đâu. Nhơn! qua bên kia lấy nước về uống, con.
 - Khỏi. Tụi em đi ngay bây giờ. Đây là ông phó hành chánh, mới ra trường, giới thiệu với chị để làm quen.
 - Chào cậu. Tôi có biết cậu ta rồi.
- Hấn chào.
- Chào bác. Chào cô Hiền Nhơn.
- Cô gái nhìn lên rồi cúi xuống ngay. Hấn thấy cô chỉ khác người chị, Khánh Trang, ở mái tóc cắt ngắn và đôi má hồng tự nhiên, có lẽ cô mắc cỡ. Mấy cậu sĩ quan kêu lên.
- Vậy là tụi này bị ông phó loại khỏi vòng chiến rồi.
- Hấn vừa bước thụt lùi vừa nói.
- Tôi chuẩn bị rút lui đây.
 - Sao vậy?
 - Cô không thèm nhìn tôi nên tôi chỉ chờ cô ban thêm hai tiếng "cù lằn" là tôi đã ở ngoài đường rồi.

Mọi người cười ồ. Tay quận trưởng lên tiếng.

- Cháu đừng nói hai tiếng đó, tội nghiệp ông phó, nghe Hiền Nhơn.
- Cô ngược lên nhìn hấn và cười. Mặt cô sáng như trăng rằm, nụ cười thật tươi, ánh mắt thân ái, dịu dàng.
- Cháu có nói chi mô!
 - Vậy là ông yên tâm ở lại đây trò chuyện với người đẹp. Tụi này đi xem phim, xong sẽ quay lại đón.
 - Tôi đi với mấy ông. Một mình tôi ở đây, chưa quen, biết chuyện chi mà nói! Để lần sau xin phép bác và cô được đến thăm.
- Cô gái ngược nhìn hấn.
- Nghe nói anh tán tỉnh chị Khánh Trang dữ lắm mà!
- Hấn đứng ngoài đường nói vô.
- Cô ra mộ chị Khánh Trang, thấp nhang và xin lỗi chị Khánh Trang giùm... thằng em rể.
- Cô cũng không vừa.
- Vừa tán tỉnh chị, bây giờ lại tán tỉnh em. Lại còn đòi làm em rể chị Khánh Trang?! Để đó! Anh sẽ biết tay em.

Khi ra đường, tay quận trưởng bảo.

- Ông tán cũng khá đấy. Con nhỏ đó đẹp nhưng dữ lắm, ăn nói đốp chát với bọn con trai, đứa nào cũng ngán. Nếu nó dịu dàng với ông là coi như nó chịu ông rồi. Có một điều ông phải nhớ là không nên tán tỉnh qua

đường. Con gái ở đây mà chuyện trò với đứa con trai nào rồi thì coi như khó mà lấy chồng ngoại trừ thằng con trai đó. Ông phải suy nghĩ cho kỹ nghe! Đừng để tôi bị vạ lây.

- Ông yên chí lớn! Mới gặp mà tôi đã muốn xưng cháu chính thức với cậu rồi. Ăn thua là nhờ ông nói vô mấy tiếng. Có nội tuyến mà thất bại, chắc tôi thành Trương Chi quá!

Vậy là từ đó, mỗi thứ bảy, chủ nhật, đi ngang qua cửa hàng, hẳn thấy người đẹp là hẳn sà vào. Lúc đầu chỉ ghé năm mười phút, sau thời gian tăng dần đến nửa giờ... có khi cả buổi mà hai cô cậu nói chuyện không chán. Khi có hẳn, cô gái chả giúp bà mẹ được gì trong việc bán buôn. Mẹ cô thì lúc nào cũng nghiêm trang nhưng không tỏ vẻ khó chịu khi thấy hẳn lò dò đến cửa hàng "ngồi đồng" suốt buổi. Chuyện trò cũng chỉ nói về sách vở, học hành. Hẳn thì nhắc lại thời còn đi học ở Sài Gòn, cô gái thì nói về bài vở, về bạn học, cô thầy giáo. Đôi khi hẳn mánh mánh đến chuyện tình cảm thì cô gái liếc mắt về phía mẹ, coi như báo động. Bà mẹ nói chuyện với khách chứ hai tai không bỏ sót câu nào giữa con gái mình với thằng con trai mà bà chưa nắm vững gia phả. Có lẽ bà có dạy dỗ con gái sao đó nên cô rất cảnh giác trong khi trò chuyện. Nhưng với hẳn, được ngắm cô đủ thích lắm rồi. Cô gái Huế đã đẹp giọng nói lại dịu dàng, nhỏ nhẹ dễ hợp hồn bọn con trai. Cái thú rất hạnh phúc của hẳn là hai đứa nhìn vào mắt nhau. Mắt cô sáng long lanh, miệng mỉm cười và hai má hồng tự nhiên. Hẳn như thấy rõ những những mạch máu hồng li ti trên gò má cô...

Làm quen được ít lâu, hẳn nghĩ ra một cách tán tỉnh mà bà cụ không biết, là hẳn bà cụ quay lưng nói chuyện với khách hàng là hẳn máp máp môi (không thành tiếng) với cô "Em đẹp lắm!", cô nhìn hẳn gật đầu, lần khác thì "Anh nhớ em", cô lắc đầu cười, nhưng đôi mắt sáng lên, trả lời bằng cách nhón đôi môi "Anh xạo!". Trò chơi đó cứ lặp lại mãi mà cả hai vẫn thấy thích. Một lần, hẳn đâm liều, nói thầm với cô "Anh yêu em. Anh nhớ em!" Lúc đầu cô không hiểu, nhú mày lại, về suy nghĩ. Hẳn nhắc lại. Mặt cô ửng hồng, môi mím lại, cô cúi xuống rồi lại ngẩng lên cười.

Một buổi sáng thứ bảy, hẳn tình cờ gặp cô trên đường Phan Bội Châu. Hai đứa đứng lại chuyện trò, rồi đi lên đi xuống cũng chỉ con đường đó.

- Anh mời Hiền Nhơn đi ăn bánh bèo Vĩ Dạ, đi ăn chè Cồn, được không?
- Em mà đi, người khác thấy được, mét mạ thì em chết.
- Hay là mình đi xem phim. Hiền Nhơn vô trước, anh vô sau, không ai thấy.
- Rứa lại càng mau chết nữa. Ở đây, ai làm gì cũng biết hết. Thôi, em về kéo mạ la.
- Có cách nào cho anh được đi chơi với Hiền Nhơn không?
- Anh hỏi người lớn, họ chỉ cách cho.

Cái cách mà hẳn về vấn đề tay quận trưởng là chỉ việc mời cha mẹ ra xin làm đám hỏi, sau đó có thể đến nhà thăm, đưa em đi dạo phố, coi ciné. Hẳn nhờ tay quận trưởng làm ông mai dong. Ít lâu sau, hẳn được trả lời là chờ cho cô Hiền Nhơn học xong trung học sẽ tính. Nghĩa là chờ hơn một năm nữa. Tay quận trưởng bình luận rằng con gái Huế lấy chồng khi còn đi học, người ta sẽ dị nghị rằng, chắc có chuyện gì không hay xảy ra cho cô ta mới lo giải quyết sớm, hơn nữa nhà gái cần phải biết rõ bên nhà trai mới trả lời. Như vậy, trong lúc chờ nhà gái tìm hiểu về gia đình hẳn, bà cụ coi bộ giảm bớt tình trạng "giới nghiêm", thỉnh thoảng lại đi đâu đấy cho hai đứa được tự do trò chuyện.

Tết năm đó đối phương tuyên bố ngưng chiến, nhưng trò Mậu Thân đó không hi vọng tái diễn. Lịnh cấm trại được ban ra. Tại quận, quân, cán, chính đã sẵn sàng. Đêm cuối năm, hẳn ở lại quận để sáng hôm sau chào cờ đầu năm như thông lệ, sau đó sẽ đi đến các xã, ấp thăm, chúc Tết đồng bào.

Buổi tối, mưa gió miền Trung lạnh buốt, nhưng nằm trong chăn ấm lại là một cái thú và dễ đi vào giấc ngủ. Hẳn ngủ trong phòng, ngay sau văn phòng phó quận của hẳn. Vào khoảng một giờ sáng, đang ngủ say, hẳn giật mình tỉnh dậy khi cảm thấy như có người nào đó kéo chân. Chung quanh tối mò, bỗng hẳn nghe văng vẳng, như từ rất xa, vọng lại "*Dậy mau, chúng vào giết chết!*". Hẳn nín thở, ngồi im, cố tìm xem tiếng nói phát ra từ hướng nào? Nhưng rồi không nghe gì nữa. Hẳn nằm xuống, đắp mền, ngủ tiếp. Một lúc sau, hẳn lại bị kéo chân và hẳn nghe, lần này, giọng nói như hỏi hã, lo lắng "*Dậy mau, dậy mau! Chúng vào giết chết!*". Tiếng nói như ngay trong phòng, nhưng hẳn không xác định được hướng nào? Hẳn mở đèn pin, rọi khắp nơi, kể cả dưới gầm giường. Căn phòng nhỏ, đã được gài chốt cửa. Như vậy ai đó chỉ có thể đứng ngoài cửa nói vọng vào. Hẳn mở cửa, quét một vòng ánh đèn pin ra ngoài sân. Tiếng một nghĩa quân, gác trước phòng quận trưởng, hỏi.

- Ông phó chưa ngủ hả?
- Chưa. Nãy giờ có ai chuyện trò gì ngoài này không?

- Không, ông phó. Khuya quá rồi, ai cũng ngủ cả.
- Anh kéo kềm gai để tôi xuống phòng thiếu tá được không?
- Dạ được. Để em.

Có tiếng của tay quận trưởng hỏi vọng ra.

- Ông phó chưa ngủ sao?
- Ngủ được một giấc rồi, nhưng có chuyện cần gặp thiếu tá.

Hắn vào phòng quận trưởng, kể lại giấc mộng và nói.

- Tôi không rõ chuyện gì sẽ xảy ra, nhưng biết chắc, tiếng kêu đó là có thật. Tôi nghe đến hai lần, giọng một cô gái, lại còn bị kéo chân, khiến tôi thức giấc.
- Bây giờ ông phó và tôi xuống hầm truyền tin. Có thể địch đánh quận, có thể không, nhưng tôi sẽ cho báo động, coi như thực tập.

Trong lúc quận trưởng lên máy truyền tin liên lạc các nơi thì các sỹ quan trong bộ chỉ huy chi khu đã có mặt. Hắn nghe loáng thoáng những lời quận trưởng ban lệnh.

- Cho thay lịch lên phiên gác đêm nay, đưa bốn cậu lính đang gác tuyến phòng thủ qua bên an ninh quân đội, hỏi xem có gì đáng nghi không. Gài thêm lựu đạn vào kềm gai trong sân quận chi khu. Tăng cường cho tuyến phòng thủ bên cảnh sát. Cho tất cả em út vào tuyến. Khi bị tràn ngập thì rút vô hầm để tránh pháo chụp lên đầu, dùng lựu đạn để khỏi lộ mục tiêu. Đại úy chi khu phó lưu ý tuyến phía sau chi khu, chúng sẽ vào ngã đó. Các vị về vị trí theo như kế hoạch đã định. Đây chỉ là thực tập báo động, nhưng nếu chúng đánh quận thật thì coi như chúng ta đã sẵn sàng. Nhắc nhở em út bình tĩnh. Các đơn vị bạn, pháo binh, không yểm... đã sẵn sàng. Yếu tố bất ngờ là ở phía ta chứ không phải từ phía địch. Có ai thắc mắc gì không? Nếu không thì quý vị về vị trí.

Khi mọi người đã rời hầm truyền tin, không khí yên lặng lại bao trùm trong đêm mưa rả rích. Hầm truyền tin chỉ có ba người. Bóng đèn nhỏ thấp bằng pin lung lay trên nóc hầm. Hắn ngồi nhìn tay quận trưởng lên máy gọi các đơn vị bạn, các tiền đồn. Tiếng đối đáp trên máy lao xao, hắn phải đoán mới hiểu lời mờ như nghe tiếng lóng. Nào là cột điện, số nhà, gà gáy, thấm quyền rồi Thanh Thúy, Thúy Nga...

Gọi máy một lúc tay quận trưởng quay về phía hắn, cười.

- Ông phó có thùng lựu đạn đằng kia và một khẩu súng. Hễ ông nghe tiếng súng AK nổ rất gần thì coi như chúng đã vào trong sân quận chi khu rồi. Lúc đó ông ném lựu đạn ra ngoài kia, thỉnh thoảng ném một quả. Nhớ rút chốt kềm chúng cười.

Hắn đội nón sắt lên đầu, cầm khẩu súng ra cửa hầm truyền tin, ngồi xuống bên thùng lựu đạn sau dây bao cát. Đang tìm chỗ dựa thì bỗng nghe "ầm" một tiếng, người hắn bị nẩy tung lên rồi hàng mấy chục quả đạn pháo như cùng nổ một lượt. Địch pháo kích khắp nơi. Trên mái nhà, trong sân, trên nóc hầm. Tiếng nổ chát chúa, mảnh đạn, ngói vỡ rơi rào rào, đất cát văng cả vào chỗ hắn núp. Mùi thuốc súng khét nghẹt. Tiếng đạn pháo chen lẫn với tiếng súng nhỏ, rồi tiếng hô xung phong, tiếng hò hét rộ lên, mỗi lúc như gần hơn. Hắn ôm đầu nép sát vào mấy bao cát, người run lập cập như lên cơn sốt rét, nhưng mấy phút sau, hắn lấy lại bình tĩnh, tựa súng lên bao cát chờ đợi. Hỏa châu bỗng vụt sáng lên, tiếng đạn pháo đã giảm nhưng tiếng súng nhỏ lại nổ rộ lên như ngày Tết người ta đốt pháo cúng Giao Thừa. Hắn nhìn ra ngoài, ánh hỏa châu lung linh, chiếu rõ mặt đất vắng hoe. Mọi người như chui cả xuống đất. Tiếng hò hét, tiếng hô xung phong vẫn tiếp tục vang vọng từ ngoài hàng rào phòng thủ, nhưng tiếng AK lại nghe "toát, toát" như sát bên tai. Hắn đoán, địch đã đột nhập vào bên trong quận chi khu rồi. Bỗng nhiên đạn pháo lại nổ, ngay trên đầu hắn, chát chúa, khủng khiếp hơn trước. Mảnh đạn văng lảng cẳng, rào rào như ném đá. Đúng là địa ngục trần gian. Hắn nép sát người vào dây bao cát, mò mẫm một trái lựu đạn, rút chốt, ném ra ngoài sân, lắng nghe nhưng có lẽ tiếng nổ quá nhỏ, lẫn vào tiếng đạn pháo nên hắn chỉ thấy ánh chớp mà thôi. Hắn quay nhìn, thấy tay quận trưởng chộp ống liên hợp này la hét, xong chộp ống khác la hét tiếp như cố nói lớn tiếng hơn tiếng súng đạn. Người lính truyền tin cũng bận rộn đối đáp trên máy. Hắn quay lại với thùng lựu đạn, lại rút chốt và ném ra ngoài. Thành linh hắn cảm tưởng như mình bay bổng lên rồi không biết gì nữa.

Hắn tỉnh dậy thì thấy mình nằm trên giường. Nhìn quanh, thấy hai dãy giường với người nằm, đa số bị băng bó trắng hếu, hắn biết mình đang ở trong quân y viện. Hắn không bị băng bó gì nhưng cánh tay có chướng nước biển. Hắn cục cựa chân tay và lắng nghe thân thể có chỗ nào đau không? Nhưng hắn chỉ thấy hơi mệt mỏi, choáng váng một chút thôi. Từ ngoài cửa, tay quận trưởng đi vào, miệng vẫn cười hề hề.

- Tỉnh rồi hả? Thấy trong người ra sao? Có thấy đau chỗ nào không?
- Quận mình có sao không thiếu tá? Có ai bị gì không?

- Hễ đánh nhau, không sút tay thì gãy gọng. Cũng may mình biết trước, cho rút hết xuống hầm nằm chờ, chúng vào là gọi pháo binh chụp xuống. Rồi phi cơ nhào đến dội bom... Hiện mình đang hành quân truy kích.

- Tôi bị gì mà đưa vào đây?

- Một quả đạn pháo nổ phía ngoài bao cát chỗ ông ngồi. Hơi ép đẩy ông và mấy bao cát văng vô trong hầm. Ông bất tỉnh, trực thăng đưa vô đây, bác sĩ nói chửi sao cả, một lát nữa sẽ tỉnh dậy. Tôi vừa đi một vòng thăm em út bị thương. Tôi báo cho ông một tin mà ông không khoái thì thôi.

- Tin gì mà có vẻ long trọng vậy?

- Người đẹp vô thăm. Thấy ông nằm im lìm, người đẹp cầm tay ông khóc quá trời. Bác sĩ bảo đảm là ông chỉ bị sức ép bất tỉnh, không sao đâu, nằng mới yên tâm ra về. Có lẽ nằng sẽ vào thăm lần nữa. Bây giờ tôi phải ra quận ngay.

- Tôi nhờ thiếu tá một việc.

- Việc gì?

- Nhờ ông nói với bà cụ và Hiền Nhơn, xin cho ba mẹ tôi được ra thăm và xin làm lễ hỏi. Ông có giúp, được không?

- Để tôi nói cho. Người đẹp mà chịu thì bà già phải nghe theo. Ông yên tâm.

Đến đây thì có thể kết thúc một chuyện tình có hậu. Nhưng khi hấn cưới nằng, rước về căn nhà nhỏ mượn trong thành nội chứ nhất định không ở bên nhà vợ, dù một đêm, là ngôi nhà có cái cổng đồ sộ và có ngôi mộ của cô Khánh Trang phía sau vườn. Hấn ngán hồn ma cô Khánh Trang. Đến nhà mẹ vợ, ăn uống, chuyện trò gì đó, thấy trời chiều là hấn rút lui. Vợ hấn cười vào mũi hấn.

- Thanh niên gì, mặt mũi sáng sủa, cao ráo mà sợ ma!

- Mặc kệ tui! Chê bai gì cũng được miễn đừng ở lại nhà đó buổi tối hoặc ra sau mộ Khánh Trang là được.

- Anh tin có ma thật à?

- Sao không?

- Nếu em bảo, chính em giả làm chị Khánh Trang nhác ma người ta thì anh có tin không?

- Anh nhớ rõ ràng bữa đó Khánh Trang tóc dài, còn em thì tóc ngắn. Làm sao giả được?

- Sáng hôm sau em cắt tóc ngắn liền.

- Nhưng mạ nói, tối đó em đi ngủ sớm?

- Em làm bộ đi ngủ sớm rồi trốn đi chơi với con bạn. Nó đem xe gắn máy lên đón em.

- Sao nó không chở em về mà để em đón xe anh?

- Nó vừa đẩy xe ra cửa là em thấy xe anh từ rạp Hưng Đạo chạy đến, em vợ vội cái nón rồi chạy ra đón xe anh.

- Anh vẫn không hiểu sao em bạo dạn quá vậy?

- Em nói anh không được cười. Thấy anh đi ngoài phố, mặt ngờ ngáo... dễ thương. Em để ý... Con gái là rứa đó. Mấy đứa kia thương ai thì để bụng chứ em thương anh thì em phải cho anh biết.

- Em không sợ anh sao?

- Em mà sợ ai? Em là đệ tử thầy Suzuki ở võ đường Võ Tánh. Đai đen Karaté, đai nâu Judo. Em chọc ghẹo người ta được chứ ai dám chọc ghẹo em. Đứa nào cũng ngán em. Mà tính em ngang ngược lắm. Không có anh, chắc em ế chồng.

- Nhưng sao em không nói thực mình là Hiền Nhơn, lại giả hồn ma chị Khánh Trang?

- Nhác ma anh cho vui. Hơn nữa nếu anh biết thực là em, anh coi thường em thì sao?

- Chuyện bay từ cây này sang cây kia cũng là em?

- Em lấy cái áo đi mưa cột vào cây sào hái nhãn, cầm sào chạy một vòng quanh hàng rào. Em chỉ làm một lần thôi, người ta thêm thắt vô thành rừng rợn. Bây giờ hết tin ma quỷ chưa? Anh phải thăm mộ chị Khánh Trang kéo mạ giận.

- Anh vẫn tin là có linh hồn. Người chết chưa phải là hết. Hôm Tết, nhờ người khuất mặt báo tin Việt Cộng đánh quận, nếu không anh tiêu bữa đó rồi.

- Người khuất mặt nào báo tin? Sao không nghe cậu Bá em kể?

- Thực tâm, anh và cậu Bá tin chuyện đó, nhưng không kể ra, sợ người ta cười mình mê tín. Nó như thế này. Khuya đêm ba mươi Tết, anh ngủ ngoài quận, khoảng một giờ, anh đang ngủ thì có ai kéo chân anh hai ba lần còn gọi "*Dậy mau, chúng vào giết chết!*".

Vợ hấn tái mặt, đến bên hấn, nép vào chồng như sợ hãi điều gì.

- Để em kể chuyện này anh nghe. Tết vừa rồi, sau khi mạ và em cúng Giao Thừa xong, em vào phòng nằm ngủ. Trong giấc ngủ, em mơ thấy chị Khánh Trang đi vào, kéo tay em đi đến một nơi rất lạ, tối thui, nhưng em

lại thấy có nhà cửa, chung quanh là hàng rào. Ngoài hàng rào, em thấy rất nhiều người, mặt mũi dữ tợn, đang bò vào. Họ ôm súng có gắn lưới lê. Chị Khánh Trang kéo em vào một căn phòng nhỏ, thấy anh nằm ngủ trên giường. Hai chị em cố lôi chân anh và la to "*Dậy mau, chúng vào giết chết!*" Vậy mà anh ngồi dậy rồi lại nằm xuống ngủ tiếp. Hai chị em kêu mãi...Em không nhớ sau đó thì sao, nhưng khi tỉnh dậy em còn khóc vì sợ cho anh. Từ đó đến sáng, em không ngủ được. Mới sáng sớm thì có người nhà cậu Bá đến báo Việt Cộng đánh quận, cậu và anh được đưa vào quân y viện Nguyễn Tri Phương, em chạy vô, thấy anh nằm im, em tưởng anh chết rồi, em khóc quá, sau bác sĩ báo anh không sao cả, em mới yên tâm.

Hắn hôn vợ.

- Bây giờ mình lên nhà mẹ, anh sẽ ra mộ chị Khánh Trang, thấp nhang cảm ơn chị đã cứu anh, đúng hơn cứu cả quận Phong Điền.

Phạm Thành Châu